

Caroline Dieker
Kommunstyrelsens ordförande

Datum: 2025-11-14

Svar på interpellation om ”Hur säkrar man upp att barnens rätt följer upp enligt barnkonventionen?”

Siv Ahlstrand (S), har i en interpellation ställt frågan om hur vi efterlever barnkonventionen i de politiska vägarna till beslut i Askersunds kommun. Bakgrunden till frågan är att barnkonventionen sedan 2020 är svensk lag och därmed har alla kommuner ansvar för att lagstiftning efterlevs.

Det är inte en helt enkel fråga att svara på, inte minst eftersom det inte är en lagstiftning som på ett tydligt sätt pekar exakt på hur något ska utföras. Jag har för några år sedan svarat på en fråga från Siv i samma ärende, mitt svar då var precis som nu att när vi i Sverige gjorde barnkonventionen till svensk lag så fanns redan de rättigheter för barn som lyfts i svensk lagstiftning. Vi som kommun har att fortsatt beakta barnens rätt men genom att barnkonventionen blev svensk lag fick den en starkare juridisk ställning och kan därmed användas som ett direkt juridiskt verktyg av domstolar och myndigheter. Utifrån det kommunala perspektivet så blev skillnaden som jag har förstått det inte så stor. Barnkonventionen skulle följas även innan den blev lagstiftning. Nu blev det tydligare.

Det sker inget formellt steg kring barnkonventionen i våra beslutsprocesser, som jag minns att vi hade förr i tiden i barn- och utbildningsnämnden, barnchecklistor. Vi ska också komma ihåg att även det ärenden som inte hanteras direkt av nämnden också är politiska beslut fast vi har delegerat dem. Alla beslut som fattas i en kommun är per definition ett politiskt beslut.

Eftersom vi har delegerat det praktiska arbetet till kommunens personal, har jag skickat frågan vidare till socialförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen om hur de förhåller sig till barnkonventionen i det praktiska arbetet för att få lite vägledning i mitt svar.

Barnkonventionens principer – särskilt barnets bästa, barnets rätt till skydd och barnets rätt att komma till tals – är integrerade i all myndighetsutövning inom socialtjänsten. I barn- och ungdomsverksamheten görs alltid en tydlig analys av barnets bästa i alla utredningar enligt både SoL och LVU, och barn ges regelbundet möjlighet att uttrycka sina åsikter genom enskilda samtal eller observationer. Barnets behov av skydd är alltid en central och avgörande fråga i våra bedömningar.

På vuxenenheten har barnperspektivet förstärkts avsevärt i samband med införandet av den nya socialtjänstlagen. Våra nya riktlinjer innehåller tydliga barnkonsekvensanalyser och skärpta krav på att alltid dokumentera och beakta barns situation – till exempel vid ekonomiskt bistånd, vid risk för avhysning eller el-avstängning, vid bedömning av boendestandard, samt i ärenden som rör våld i nära relation. Vi har också startat en gemensam mottagning där handläggare från både vuxen- och barnenheten arbetar tvärprofessionellt för att säkerställa barnfokus redan från första kontakten, oavsett var i organisationen en oro uppstår.

Sammanfattningsvis innebär detta att barnkonventionen finns integrerad i våra riktlinjer, i våra utredningar, i våra bedömningar och i våra dagliga arbetsätt. Varje beslut som rör barn – direkt eller indirekt genom föräldrar – innehåller en bedömning av barnets bästa och en analys av hur barnet påverkas.

Inom barn- och utbildningsförvaltningens verksamheter beaktas barnkonventionen som en självklar del av verksamheten liksom alla andra lagar som rör verksamheten. Det innebär att barns rättigheter och bästa alltid ska vägas in vid beslut och i det pedagogiska arbetet. Kommunens utbildningsverksamheter arbetar aktivt för att genomföra barnkonventionens principer i praktiken, bland annat genom riktlinjer, riskbedömningar, utbildning, och uppföljning, för att säkerställa att barnets rättigheter respekteras och främjas inom förskola och skolan.

Övrigt

Som sagt så rymdes i princip barnkonventionen redan i svensk lagstiftning när den blev svensk lag. Inför antagandet så togs det fram en vägledning med syftet att den skulle utgöra ett stöd vid tolkning och tillämpning av barnkonventionen. Där går att läsa mer även om det inte är helt enkelt att tillgodogöra sig innehållet.

<https://www.regeringen.se/contentassets/bbd8569231a2423b9326b5f74a836c33/bilaga-ds-2019-23.pdf>

På Barnombudsmannens hemsida finns mer information, jag rekommenderar alla som är intresserade att läsa mer där om barns rättigheter. Där hittade jag en rapport om barnkonventionen i rättspraxis. Jag tänker att det var bra att även nämna den också då det var en av de saker jag svarade Siv när vi hade frågan uppe senast, att tillämpningen av barnkonventionens som svensk lag kommer att behöva lösas i takt med att det uppstår rättsfall.

<https://www.barnombudsmannen.se/globalassets/dokument/publikationer/rapport---barnkonventionen-i-rattspraxis.pdf>

Caroline Dieker (M)